

Dosarul nr. 2ra-1170/22
(2-20085630-01-2ra-25082022)

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. O. Parfeni)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, A. Malii, O. Cojocar)

ÎNCHEIERE

09 noiembrie 2022 mun. Chișinău
Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de recurentul Alexandr Proidac,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandr Proidac
împotriva Companiei Aeriene „Air Moldova” Societate cu Răspundere Limitată cu
privire la încasarea compensației, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată
precum și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admisă cererea de apel depusă de Compania Aeriană „Air Moldova” Societate cu
Răspundere Limitată, a fost modificată parțial hotărârea din 01 martie 2021 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea încasării cheltuielilor de asistență
juridică, în sensul micșorării cuantumului cheltuielilor de asistență juridică de la suma
de 4000 lei până la suma de 1000 lei. În rest, hotărârea din 01 martie 2021 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost menținută,

c o n s t a t ă:

La data de 17 iulie 2020, Alexandr Proidac a depus cerere de chemare în judecată
împotriva C.A. „Air Moldova” S.R.L. cu privire la încasarea compensației, dobânzii
de întârziere și cheltuielilor de judecată precum și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat, că, la 19 august 2019, a încheiat
contractul de transport aerian, procurând bilete de călătorie în scopul deplasării pe
direcția tur-retur Chișinău-Thessaloniki-Chișinău.

La data de 22 august 2019, reclamantul Alexandr Proidac a efectuat zborul din
Chișinău spre Thessaloniki, iar zborul retur cu destinația Thessaloniki-Chișinău, C.A.
„Air Moldova” S.R.L. urma să efectueze la data de 29 august 2019 ora 09:25, cursa
9U 620.

A menționat reclamantul că, s-a prezentat la aeroport fără întârziere, adică cu
două ore mai devreme de ora stabilită, însă după înregistrare pentru zborul respectiv și
predarea bagajului, a fost informat că zborul se amână pentru ora 11:00. Ulterior, i-a
fost comunicat, că zborul se amână pentru ora 12:00, ulterior la 13:00, mai târziu la ora
14:00. La ora 15:00, reclamantul a fost informat, că în acea zi nu va avea loc zborul,
contramandându-l pentru data de 30 august 2019 ora 02:00. Motivul pentru care se

reține zborul a fost defecțiunea motorului aeronavei.

A mai comunicat reclamantul că, i-a fost returnat bagajul și a fost dus la hotel pentru așteptarea zborului planificat pentru ora 02:00, ulterior însă, la ora 01:00 a fost telefonat și informat, precum că nici la ora 02:00 nu va avea loc zborul, fiind amânat pentru ora 11:00.

A precizat reclamantul că, decolarea a avut loc la data de 30 august 2019, ora 11:30, adică cu 26 ore mai târziu.

A afirmat reclamantul că, C.A. „Air Moldova” S.R.L. a prestat un serviciu necorespunzător, or, activitatea acestuia nu rezultă din produse și se desfășoară în scopul satisfacerii unor necesități ale consumatorilor, adică transportarea aeriană la destinația aleasă la o dată și oră determinată. Iar prestarea serviciului, care nu corespunde cerințelor prescrise sau declarate, adică efectuarea zborului la o altă dată și oră, este un serviciu necorespunzător.

La data de 05 septembrie 2019, Alexandr Proidac a depus către C.A. „Air Moldova” S.R.L. o reclamație, solicitând soluționarea situației pe cale extrajudiciară și achitarea compensației pentru prejudiciul cauzat. La 09 octombrie 2019, a primit prin intermediul poștei electronice răspunsul din partea companiei aeriene, făcând trimitere la careva circumstanțe excepționale, însă referitor la acordarea compensației nu s-a indicat nimic.

La data de 04 februarie 2020, reclamantul Alexandr Proidac, a mai depus o reclamație în adresa pârâtului C.A. „Air Moldova” S.R.L., solicitând revizuirea deciziei cu privire la respingerea cererii de acordare a compensației pentru întârzierea zborului 9U 620 cu ruta Thessaloniki-Chișinău din 29 august 2019, dar a recepționat refuzul repetat la pretenția înaintată.

A indicat reclamantul că i s-a cauzat și un prejudiciu moral în legătură cu întârzierea zborului cu 26 de ore, estimat la suma de 5000 lei. Or, starea psiho-emoțională a fost afectată ca urmare a situației create, determinată de: necesitatea de a aștepta 11 ore în aeroportul din Grecia, după care a aflat de amânarea încă cu 7 ore a cursei (01:00), iar ulterior încă cu 11 ore (aeronava a decolat la 12:00); crearea unei stări de incertitudine cu privire la modul și data revenirii în țară; necesitatea de a sta în rânduri imense pentru a i se comunica informația la moment; necesitatea deplasării spre și dinspre aeroport cu bagaje, care toată ziua au fost la soare, și ca rezultat s-a alterat cașcavalul cumpărat de reclamat în calitate de cadou pentru părinții săi, necesitatea de a verifica ore în șir dacă informația despre zbor, cât și sfidarea bunului simț de către compania pârâtă și refuzuri la scrisorile înaintate. Suferințele psihologice au fost amplificate și de necesitatea de a se adresa unui avocat pentru compensarea prejudiciilor, timpul pierdut și resursele financiare proprii, ce i-au creat o stare de nervozitate.

Prin hotărârea din 01 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial.

S-a încasat din contul C.A. „Air Moldova” S.R.L. în beneficiul lui Alexandr Proidac suma în mărime de 250 euro, cu titlu de compensație și suma în mărime de 46 euro și 36 de cenți, cu titlu de dobândă de întârziere, convertiți în lei moldovenești conform cursului BNM la data executării hotărârii, suma în mărime de 1000 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral, suma în mărime de 11 lei și 15 bani, cu titlu de cheltuieli poștale și suma în mărime de 4000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență

juridică.

S-a încasat din contul C.A. „Air Moldova” S.R.L. în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 272 lei și 88 de bani.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 25 martie 2021, C.A. „Air Moldova” S.R.L. a declarat apel, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 01 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri, privind respingerea acțiunii.

Prin decizia din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de C.A. „Air Moldova” S.R.L., a fost modificată parțial hotărârea din 01 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică, în sensul micșorării cuantumului cheltuielilor de asistență juridică de la suma de 4000 lei până la suma de 1000 lei. În rest, hotărârea din 01 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost menținută.

Pentru a decide astfel, Colegiul a constatat că, prima instanță corect a dispus încasarea compensației, dobânzii de întârziere și repararea prejudiciului moral, însă greșit a determinat cuantumul cheltuielilor de judecată.

Ori, potrivit art. 96 alin. (1) și alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

În cadrul procesului judiciar, interesele lui Alexandr Proidac au fost reprezentate de avocatul Vera Coșteț, iar cuantumul asistenței juridice a constituit 4000 lei.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți - persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Totodată, în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27

ie 2006, etc.) s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

Distinct de aceste constatări, Colegiul a reținut că pornind de la complexitatea cauzei, care este una redusă, numărul de ședințe, în baza materialelor existente cheltuielile de asistență juridică urmau a fi încasate parțial și anume în cuantum de 1000 lei.

Ori, nici complexitatea cauzei, nici volumul de lucru efectuat nu permit a conchide asupra cuantumului solicitat, iar achitarea efectivă a onorariului nu determină și încasarea în această mărime, atât timp cât doar instanța dă o apreciere a cuantumului compensației acordate.

Totodată, instanța de apel a notat că, la materialele cauzei nu a fost prezentată o listă detaliată a actelor și acțiunilor efectuate și timpul lucrat.

Din aceste considerente, Colegiul a concluzionat că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a admite cererea de apel depusă de C.A. „Air Moldova” S.R.L., a modifica parțial hotărârea din 01 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică, în sensul micșorării cuantumului cheltuielilor de asistență juridică de la suma de 4000 lei până la suma de 1000 lei. În rest, hotărârea din 01 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost menținută.

La 25 iulie 2022, recurentul Alexandr Proidac, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a modificat hotărârea primei instanțe prin micșorarea cuantumului cheltuielilor de asistență juridică de la suma de 4000 lei până la suma de 1000 lei cu menținerea hotărârii din 01 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea recursului depus, recurentul Alexandr Proidac, a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor legale aplicabile speței.

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 25 august 2022 (f.d. 140), instanța de recurs a comunicat intimaților recursul depus, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Referință la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 14 decembrie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 25 iulie 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea prin intermediul poștei electronice și oficiului poștal, a copiei deciziei integrale participanților la proces la 31 ianuarie 2022,

conform scrisorii de însoțire (f.d. 123). Astfel, cererea de recurs declarată este depusă în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de recurentul Alexandr Proidac, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, cererea de recurs declarată de recurentul Alexandr Proidac, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII, Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din

recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera ca fiind inadmisibilă cererea de recurs declarată de recurentul Alexandr Proidac.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de recurentul Alexandr Proidac, împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Mariana Pitic

Galina Stratulat